

- นิยาม random process
- stationary processes
- mean, correlation, covariance
- ergodic processes
- RP to LTI filter
- Power Spectral Density

การสั่นของอนุภาค สัมพันธ์กับการเกิด noise , thermal noise

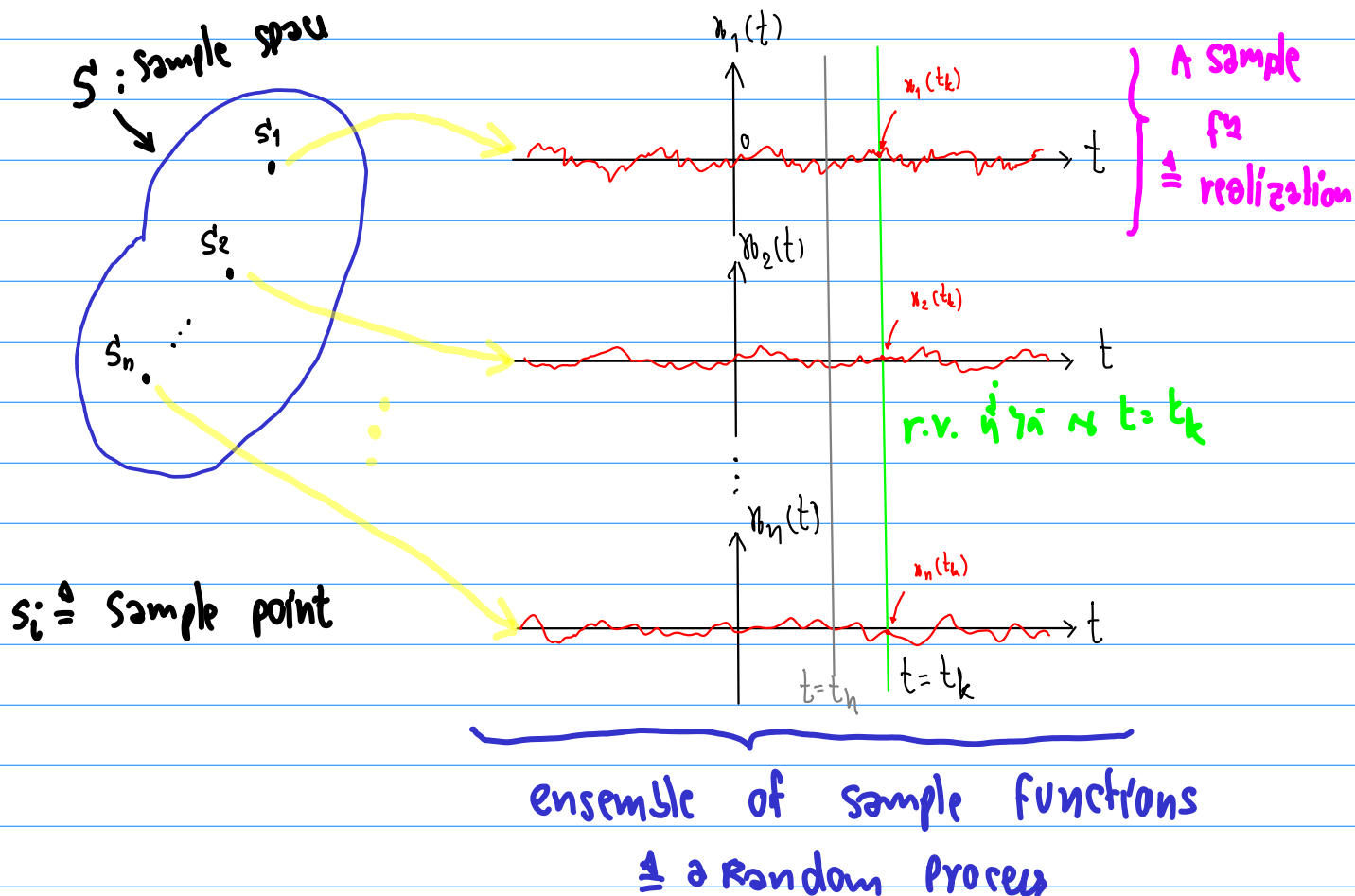
ซึ่งเกิดจากการเคลื่อนที่ของ electron ใน conductor ในอุณหภูมิสูง

ที่อุณหภูมิใกล้เคียง

นิยามของ random process

Probability ✓

function vs time ✓

ឆ្លើយតាម: Sample point s_j ដែល f^2 ចែកចេញជា n ចំណុច

$$X(t, s_j), \quad \underbrace{-T \leq t \leq T}_{\text{តាមពេលវេលា}}, \quad 1 \leq j \leq n$$

ហើយ $X(t, s_j)$ គឺជា realization (Sample function) មួយ random process មួយ

$$x_j(t) = X(t, s_j)$$

ឆ្លើយតាម: fixed $t = t_k$ គឺជាពេលវេលាមួយដែលយើងកំណត់

$$\{x_1(t_k), x_2(t_k), \dots, x_n(t_k)\} = \{X(t_k, s_1), X(t_k, s_2), \dots, X(t_k, s_n)\}$$

a random variable

ការបកស្រាយ: random variable គឺជា random process

1 ជា random variable : គឺជាអ្វីដែលផ្តល់ outcome (ធាតុចូល) មួយ (ធាតុចូល) មួយ

2 ជា random process : outcome (ធាតុចូល) មួយ ឬ ជា random process : outcome (ធាតុចូល) មួយ ឬ ជា random process : outcome (ធាតុចូល) មួយ

Stationary Processes

a random process $X(t)$ is strictly stationary

ທີ່សອກຄ້ອງសູ່ເວັ້ນໄປນຳ

$$F_{X(t_1), \dots, X(t_k)}^{(n_1, \dots, n_k)} = F_{X(t_1+\tau), \dots, X(t_k+\tau)}^{(n_1, \dots, n_k)} \quad (1.1)$$

ສຳລັບ n_k ໓ ລັດວິທະຍາ τ ແລະ n_k

ໂຕຕົວຕົວເມື່ອ $X(t)$ ແລະ $Y(t)$ jointly stationary

ທີ່ joint finite-dimensional distribution ຕາມໄປ

random variables $\{X(t_1), \dots, X(t_k)\}$ ແລະ $\{Y(t'_1), \dots, Y(t'_k)\}$

ໄດ້ຢູ່ $\tau = t'_j - t_j$

ແມ່ນ, ມີ Process ເປັນ strictly stationary ສະນັ້ນ
jointly stationary ແລະ joint CDF ໄດ້ຢູ່ origin $t=0$

ໂດຍ: ພາກສ່ວນ ສຳລັບການ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ communication :

1 $k=1$ ໂຕຕົວ

order=1

$$F_{X(t)}(x) = F_{X(t+\tau)}(x) = \underline{F_X(x)} \quad \text{for all } t, \tau \quad (1.4)$$

first-order distribution function is a strictly stationary random process

2. $\underbrace{k=2}_{\text{order}=2}$, $\tau = -t_1$ in

$$F_{X(t_1), X(t_2)}(x_1, x_2) = F_{X(0), X(t_2-t_1)}(x_1, x_2), \quad \forall t_1, \forall t_2 \quad (1.5)$$

second-order distribution function is a strictly stationary random process

1.4 Mean, Correlation and Covariance function

If $X(t)$ is strictly stationary then mean is random process $X(t)$ is

$$\mu_X(t) \triangleq E[X(t)]$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x f_{X(t)}(x) dx$$

$$= \underline{\mu_X}, \quad \forall t \in \mathbb{R} \quad (1.7)$$

ឯងនឹង រំលឹក mean របស់ strictly stationary process ដែរ
ដូចជា

ពេលនេះ autocorrelation function របស់ process $X(t)$
គឺ

$$R_X(t_1, t_2) \triangleq E[X(t_1)X(t_2)]$$
$$= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} x_1 x_2 f_{X(t_1), X(t_2)}(x_1, x_2) dx_1 dx_2 \quad (1.8)$$

strictly stationary

$$= R_X(t_2 - t_1), \quad \forall t_1, \forall t_2 \quad (1.9)$$

ឯងនឹង រំលឹក autocovariance function របស់ strictly stationary process, $X(t)$ គឺ

$$C_X(t_1, t_2) \triangleq E[(X(t_1) - \mu_X)(X(t_2) - \mu_X)]$$
$$= R_X(t_2 - t_1) - \mu_X^2 \quad (1.10)$$

ឯងនឹង រំលឹក autocorrelation function គឺជា mean square value
នៃ second-order moment

จากสมการ (1.7) - (1.10) เราได้ข้อสรุปที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ถ้า mean และ autocorrelation function เป็นค่า

คงที่สำหรับทุก t ของ random process $X(t)$

2. ถ้า mean และ autocorrelation function เป็น 2 ค่า

ที่ไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อ t เปลี่ยนไปของ random process $X(t)$

เป็น strictly stationary

ระบบ Communication มักจะสนใจ ที่สอดคล้องกับ

second-order stationary หรือ wide-sense stationary
(1.4 - 1.5) $\Rightarrow$ (1.7 - 1.9)

เป็นค่าคงที่ของ random process และของ t เรียกว่า **stationary process**

Properties ของ Autocorrelation fn

$X(t)$ เป็น stationary process แล้ว

$$R_X(\tau) = E[X(t+\tau)X(t)], \quad \forall t \in \mathbb{R} \quad (1.11)$$

1. mean-square value ของ process คือ

$$R_X(0) = \underbrace{E[X^2(t)]}_{\text{mean sq. value}} \quad (1.12)$$

2.

$$R_x(\tau) = R_x(-\tau) \quad (1.13)$$

or even fx

3.

$$|R_x(\tau)| \leq R_x(0) \quad (1.14)$$

1.4.10 ឧទាហរណ៍: ប្រសិនបើ $R_x(\tau)$:

ឥ $x(t)$ ជាកម្រិតដែលប្រែប្រួល ដែល $\left| \frac{dx(t)}{dt} \right|$ មាន
 ល្បឿន

autocorrelation fx គឺជាកម្រិតដែលប្រែប្រួល